

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Terrae sanctae vetus effigies ex. scripturae libris adumbrata - Cod. Ettenheim-Münster 117

[S.l.], [18. Jahrh.]

Caput V.

[urn:nbn:de:bsz:31-111337](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-111337)

aque ac in Ascharoth regionem habuit Jud 1, 4. Jos 12, 4. & dicitur
Prope hanc urbem exiit cum fratris impeller propria
quam una cum omni populo suo ad videraciorum peruenit
seruat. Nim 21, 38. Jud 8, 1. ubi haec dimidia Tribus
Manasse viris adhibetur. Jos 18, 2. Jos 19, 27. alia quoque
nomini ubi memoratur ignis tribus Abrahali aperitur
diversa usque ab illa, quam hic expendimus.

C A P U T V.

De

Sturæa

Seu

De Tribubus Gad et Ruben.

291

Lucas Evangelij sui c. 3, v. ambas Tribus Gad et
Ruben sub Sturæa nomine comprehendisse videtur, pro
alibi iam advertimus. Haec Tribus Sturæa nomen ac
capite videntur ab Sturæis sicut Sturæis filij Gen 25, 18.
i. par 13. potens, qui à sua regione ad orientem Paranae
et ad meridiem Trachonitidis propria propria, in
his Tribubus, post Araram devastationem, inde reliquia
populi Sturæis recederunt. i. par 5, 19, 20. Manasse, Gad
et Ruben contra Agareos ab Ugar Abelhami in
villa hic dicta populi, quod ad orientem Galaaditidis de
habebant, dimicantibus auxilium præstare dicuntur, et
nonnulli hinc scriptura locum hic intelligunt, ut Sturæa
Agareis ducatat contra harum Tribuum virtus auxilium
debuisse videantur.

Sturæa etiam aliis nomine à propria Sturæis, Caræa
dicitur à voce Græca Κερα, quæ trans significat, quod
trans Jordanem posita est, item Sturæis cujus sub
Sturæa nomine meminit Esaias 47, 18. Nonnulli
Sturæam à Caræa distingunt, juxta binas Tribus Gad et
Ruben, præter Sturæam superiorem, inferiorem vero le
gunt, quos hic legi placet. igitur hujus capitis duo
erunt §§, in quorum primo de Sturæa propria seu Tribu
Gad, in secundo autem de Caræa seu Tribu Ruben
disseremus. § I

De Sturæa propria

Seu

Tribu Gad

292

Sturæa propria seu Tribus Gad hic hinc limites ad orientem
montes Galaad, ad meridiem Caræa seu Tribus Ruben, ad
occidentem Jordanes, et ad septentrionem dimidia Tribus Ma
nasse.

Post devictos Amorrhæorum Reges Og et Sihon Tribus
Gad et Ruben eam sibi regionem concedi popularunt per
cuius civitatem, qualem hæc Tribus precibus abundanter ob
tulit. Nim 22, 1. et acquirit Moyse et tamen legi, ut
trajecto amne fratres suos in obtinenda chanaanitica
adjuvarent. Nim 22, 28. Tribus igitur Gad et Ru
ben, quibus dimidiam Tribus Manasse adjunxit, regna Si
hon regis Amorrhæorum et Og Regis Paan trajecit
quod totum capitulum 12, 4. ubi lingulis conficitur frat
res hæc Tribus Gad et pars obijt, cujus limites præter
expressimus, in ea potari videbuntur.

293

Imo Græci ubi linguam æminis ubique Tribus
designant, Tribus Gad ad meridiem et Tribus Ruben ad
septentrionem, in confinis ammonitis, moabiticis et
Amorrhæorum sita ad ripam Arnon fluvij pene ad
quodam fontem, Deut 2, 26. et 3, 12. Jam 4, 48. Jos 12,
13, 9, 10, 16. Nim 32, 34. Gad ita dicitur edum ex
truisse, id est reparasse, nam primo jam oppidum hic
urbis erat. Deut 2, 26. sepulta videbatur prope hanc urbem
cum Ammonitis dimicasset, quos vide persecutus et regem
Moabiticis et Abel, quæ vixit confinit est, et que latet et
videbatur ac Rabba seu Rabbath Ammon de qua erat
plura, Jud 11, 33. Jos 11, 33. et Principes ex exercitibus David

ab eo missi ad numerandum populum israel; transiitque Jordanem in Arcoer ad dexteram urbis cuspodam in vallis gad posita legitur, venisse 2 reg 24, 12. Habaal Rex Syria peruenisse dicitur in universis finibus israel a Jordane contra orientem plagam eandem urbem (ysaia, gad, et Ruben et Manasse ab Arcoer, quae est supra torrentem Arnon

Relandus lib 3 p 582. V. Arcoer contendit binas hujus nominis trans Jordanem fuisse urbes, unam, quae habuerit in termino australi transjordanica regionis; alteram vera contra seu in conspectu Rabba urbis Ammonitarum collocat; illamque Josue 13, 9 et 10. ex profum esse ait; haec vero ibid 4, 25. utramque tamen quatuordecim longe a se invicem distans ad tribum Gad pertinuisse. Verum tunc ne-cessa videtur hae duas ejusdem nominis urbes confirmere tanta inter vallorum impidine a se invicem distans, quarum una tribus seu regionis Gad, altera vero tribus Ruben sit terminus australis, et tamen amba ad tribum Gad pertineant, quod casu paradoxum videtur. Nec ex eo, quod Josue 13, 9 et 10. Arcoer ad ripam Arnon fluminis est ibid 4, 25. contra Rabba urbem Ammonitiam posita dicitur, sequitur duas fuisse hujus nominis urbes, nam scriptura plerumque eadem urbi varia huius nomina adijcere; unde quia Arcoer ad ripam Arnon fluminis et simul a regione Rabba sita fuit, ita etiam modo ad ripam Arnon, modo contra Rabba sita dicitur a Josue. Denique quavis Num 21, 24. dicuntur israelitae cepisse terram Ruben Regis Amorrhaeorum ab Arnon usque ad Jeboc fluvium, et usque ad filios Ammon, id est, usque ad terram Ammonitarum, non sequitur, Ammonitas nullas ad austrum Jeboc habuisse possessiones; Rabba enim, quae iterum erat, et contra quam Arcoer erat, in Jeboc sita in ejus plaga usque ad ripam fuisse constat.

2 reg 30, 16, 28. David dona missa dicitur ad proximos suos in Arcoer; inde colligi potest, hujus nominis urbem in Tribu Juda etiam fuisse. ab ista hinc ista commode etiam intelligi potest de urbe Arcoer transjordanica. David enim dicitur in regione Moabitarum demoratus fuisse in urbe hac aliquot ex suis cognatis reliquisse potuit.

Edro Arcoer Tamariscum significat planta genus frequentissimum; quare plurimum locorum nomen ex ea facile derivari potuit.

294

200 Rabba, Rabbat Ammon, Rabbat Ammana, sive tantum Ammana, vel Rabbat filiarum Ammon, idem est alal viararum, de qua Josue 11, 32. postmodum Philadelphiam urbs metropolis Ammonitarum, ad radices montis Habaal non praevali a fontibus Arnon fluminis sita, sed septentrionem Arcoer urbis Tribus Gad in ripa septentrionali torrentis Arnon sita, contra quam loci in conspectu cuius eam ponit Josue 13, 25. Jam Moysis caetero celebris habebatur, itaque perreus lectus in Regis Sasan extolere traditur. Deut 34, 11. David suscepto in Ammonitis bello, ad hanc urbem Joab cum exercitu misit, in cuius obsidione Urus occulto Regis hujus insidiis in-veniens hostibus devictus interijt 2 reg 19, 34; per 22, 1. ad ultimas seductam angustias David expugnaturus ad exercitum veniens obtinuit 2 reg 22, 26, 27. caetera de qua supra imperium passu est.

Sibi filius Naas de Rabbat filiarum Ammon inderit, qui Davidi filium suum ablatum fugienti occurrerunt, etque frumenta, rapina, vasa fictilia, Prumonum, hordeum, farinam, potentem, fabam, Lentem et fixum circei in urbe Manajm, quam vulgata nostra casta nuncupat, obtulerunt, numeratus 2 reg 19, 27, 28.

In Roboam Salomonis filio urbs haec eadem ac caetera Tribus Transjordanicae facta dezi israel cessit; habentia tunc regno israelitis cum Teglathphalasar abductis in captivitatem pluribus quoque regionis incolis praesens illam nudasse, Ammonite in reliquis debachant sunt; hinc Propheta

Jeremias et Ezechiel futuram in Babel metropolim
monitarum ultionem minitabi sunt per 49, 212 Ezech 21, 20
et 25, 5.

* hac de re in Tom. i. Theod.
nost. Tract. 1, part. 1, c. 7, pag
50, n. 99.

295

Ptolemaeus Philadelphus rex Aegypti ille ipse, qui gra-
cam LXXVI. inter presum L. scripturae hierosolym. cu-
rasse dicitur & nomen hanc de hoc nomine Philadelphum
appellari voluit. apocal. 1, 11 inter septem Ecclesias, ad quos
scribere iussur Johannes apostolus Philadelphiam recitat.
Iur. ut et 3, 7. ad eam etiam directa creditur. Ignatij
Iyer. parte ante obitum suum data epistola. Annotat. quo-
que eadem esse ac Abel urbis confitit, de qua Iud. 11, 33.
Iste Jazer urbs sita ad radices montis Galaad, 8. vel
10. miliaribus a Babelia versus occidentem iudea ejusdem
locum nominis torrentem, quam toraxer h. dicit. fuit
a non haerum. Num. 21, 32. milit. Moyses viros ad eam
expellendam, qui ibidem et vicales ejus occupant, ad eam
terramque ipsius sibi dari populus Rubenita et Gadita
Gaditis traditur, hinc eam restaurat. Num. 32, 33, 35.
Ios. 13, 25. Levitis de familia Merari traditur, nec
non urbs refugij constituitur, Ios. 21, 34, 37.

Jozab et principes exercitus David missi ab ipso ad nu-
merandum populum israeliticum per Jazer transferunt
in Galaad 2 reg. 24, 16. Jives habuit fortissimos iherosolym.
circa eam urbs fuerunt, quarum excisionem per meta-
phoram praedicit propheta Hajar 10, 319. et Jeremia.
48, 32. Ex eo, quod apud Jeremiam haec est haec loquens
de plautu Jazer plautu hinc urbs Jabama: propagines
sue transferunt mare, usque ad mare tunc perueniunt
volunt colligunt, prope hanc urbem lacum fuisse, qui
mare Jazer dicitur. at hoc non adeo certum esse
ait Relandus l. 3. p. 825. Jazer. nam, inquit, in he-
braeo vox sum, quae latine mare significat, ad arcedon-
da urbs Jazer pt legi, ad Jazer perueniunt, prout
habet Hajar ut c. 10, 319. ubi sic legitur: « vineam Jaba-
ma Dominum gentium exciderunt: flagella J. ad est pro-
pagines: / epus usque ad Jazer perueniunt, et tunc un-
in deserto, propagines ejus talia sunt, et transferunt
in mare. nulla hic de mari Jazer mentio, sicut
per metaphoram locuti sunt hic propheta, ac per
gella seu propagines intelligunt Jabama et Jazer, pro-
pales, quos in captivitatem abducentes praedicit: Ad
hinc horum prophetarum textus sic exponi posse ar-
bitramur, scilicet Hajar dicere voluisse, populum et
q. d. Jozab usque ad Jazer peruenisse, atque post
quam in deserto ab omnibus derelicti, aliquam diem
traierunt, tandem capti trans mare in captivitatem ab-
ductos fuisse. Jeremiam vero: faculus Jabama vel
intra mare abductos fuisse, civis vero Jazer usque ad ma-
re duntaxat, ubi post haec verba: usque ad mare J. in
testiganda videtur vox propagines, quae si diceret pro-
pales usque ad mare propagines J. perueniunt, vel
quoniam hic vox mare redundans sit, atque ad antecedentem
referri debeat juxta Relandum; et sic textus hic per-
tinet cum ipso, quae Hajar loquitur, ordinis conyentis.
et sane mirum videtur, quod, cum scriptura ubi
frequenter urbis Jazer meminerit, nunquam tamen de
mari aliquo, quod prope eam sit, loquatur, ex unico
Jeremia textu, qui Jozab ex libralij aliquis munitio
quod hanc vocem mare mendosus est, hincque vel
mare aliqua prope Jazer edidit.

Horum praeterit prophetarum praedictio in Malibus
repta sunt, qui post destructam Babel et deinde a Teglat-
phalasar in captivitatem tribus Gad et Ruben p. 1. par. 22
earum urbes occupaverant.

Ios. 21, 30. sit metropolis urbis Jazer contra, hinc regione
pertho in Tribu Ruben. Ita tanquam civitas refugij et
levitis ex familia Merari castra; unde colligitur, J. ad est
trans Jordanem hujus nominis urbes: vel forte

eadem est, quae quibus erepta Rubenitis transitur
3to Ramoth Galaad urbs celebris non procul a
Iaboc seu Iaboc fluvio in montibus Galaad ad orientem
Beth-san 10to 15 miliaribus a Ratha versus orientem sita di-
trictus Tribus Gad, et urbs refugij, nec non civitatum praefata
Deut 4, 43. Jos 13, 26. et 20, 8. Num 21, 37. i. par 6, 30.

Salomon in ea habuit pyrum ex dignitate praefectis su-
per omnes Israel constitutis, qui ei et domui suae annuam
praestabant 3 reg 4, 13. Commodum sub Regibus Israel flo-
ruit; deinde regum Damasci seu Syriae facta est: quae
inter eos et reges Israel bella intercesserunt, consensu offi-
cialis eius in Syria ab hostibus, qui eam vexabant, in-
dicare; Achab igitur Rex Israelis ante eam inchoavit cum
Syriis praefectis decem 2° reg 22, 20. 2° par 18, 30 et 33, 34.
Ioram eius filius insurrexerat adversus Syrios bello urbem
hanc anno obsidet, ubi accepto vulnere in Jerabel de-
cessit 4to reg 8, 28, 29. 2° par 22, 5. 6. milium Ioram
filius Namsi supremus Ioram bellum a Jerabel
quodam, quem Elzeus ad id miserat, in castris apud
Ramoth Galaad in regem Israelis ungitur in 9, 10 et
2° par 22, 17.

296° 4to Danuel urbs iuxta torrentem Iaboc et infra
vallis duo brachia, 3 miliaribus a Maxim ad orientem
distans, et 12 a Beth-san. Cum Iacob a Mesopotamia
rediret ad torrentem Iaboc subit, sed ante auroram
alterius diei, universa eius familia torrentem trans-
gressa, ipse solus in adversa ripa manens Angelum obviatum
habuit, quocum ad auroram naque lucis ab, nunquam
tenens dimittere noluit, usque ab ipso rogatus, ut accepta
peris benedictione; ex hoc locum hunc Danuel, quod
faciem Dei significat, nominavit dicens: vidi Deum
a facie ad faciem, et salva facta est anima mea, gen 32, 20.
Incessu temporis urbs ibi sub eodem nomine condita
fuit, quae Tribus Gad castra.

Idem e loco Madianitarum redire urbem hanc ever-
sit, aquae in cives ultimo exserpente servit, quod antea
ibi huiusque capis insulsa facta, et comestum dehaescent
4to reg 4, 17. Iam postea Ieroboam filius Nabath re-
fuit 3 reg 12, 18.

297° 5to Beoth, Beoth et Beoth urbs non procul a Iuda-
na ad Iaboc fluvij meridiem sita. Iacob a Mesopotamia
veniens hanc misse fornicale in Beoth venit, ubi edificavit
domo fixisque pastorij locum hunc Beoth, id est taberna-
cula appellavit Gen 28, 17.

Urbs haec Tribus Gad obtendit Jos 13, 27. Huius urbis opti-
males Gedeon, quod honorem pro exercitu suo ipse dante
gessent, spiritus ac tribulis coloravit ac comminavit quod 8, 17.
Iam postea Ieroboam filius Nabath Rex Israel refuit
3 reg 12, 18. Inter hanc urbem et Bethsan seu Sa-
regathan in campo Area templi vase ingentis operis
sub Salomone conflata fuit 3 reg 7, 46. et 2° par 4, 17.

Non confundenda est cum iuxta nomen Beo illo,
ad quae Phacis Aegyptum deferentes e Damasco venerunt,
Ecc 12, 38. et Num 33, 3, 5. Urbs Beoth Tribus Iuda
assignatur Jos 15, 98. forte eadem ac locus ille.

298° 6to Manaim, Mahanaim urbs ad Septentrionalem ta-
bor fluminis ripam non procul a Danuel versus occiden-
tem posita. Tribus Gad assignatur, usque urbs Levitarum
de familia Merari Jos 13, 26, 27 et 15, 27. i. par 6, 30. Nomen
Manaim, quod castra significat, loci videtur est a Iacob
a Mesopotamia revertente, cum Angeli ibidem apparuerunt,
Gen 31, 2. Vulgari postea urbem hanc interdum Manaim
et Mahanaim, interdum vero castra nuncupat. Iphos h
1° Jos 17, 24. huiusmodi huiusmodi Iobam regni sui in hac urbe
constituit 2 reg 19, 12. David ab Achis filium suum fugiens
in eam se recepit, 2 reg 17, 24, 27. et non procul a ea, quem
in Bethu Ephraim, ipse Achis victus et interfectus est
a Iob 18, 16, 17. Iam David hac urbe relicta transmissaque
Iordanem reversus est in Ierusalem Jos 15, 27.

299° 7mo Dan urbs Mahanaim inter et Ierusalem collocata.
Israelitis ducis Josue vada Josue benedictus, aquae illius

307

§ II.

De Peraa seu Tribu Ruben.

Peraa seu Tribus Ruben limites habet ad orientem ter-
ram Moabitaram, ad quos ipsa haec regio pertinet antiqua
ab Israelitis occupata, ad meridiem torrentem Arnon,
qui illam a Madianitida Sargat, ad occidentem Jordanem et
partem exiguam maris mortui, et ad occidentem tribu
Gad, a qua torrente Jazer separatur. In ea notatur

308

uno Dofra urbs valde et ampla quatuor diebus itinere
a Dapafco versus meridiem, in campis solitudinis infra
montes Galadi, feriebant ad orientem. Tribus Ruben
adhibetur, siquae urbs confugit denig 9, 43. 40/20, 8. 1. 21, 29
4 par 6, 17. Machabeorum caele a Syria seu Moabitum
incolebantur in eaque multi Israelita castri derivabantur,
at mox Judas Machabeus eas a suis cepit et succendit
caele in ea omnibus maribus in mach 9, 28, 30.

Sub nomine Dofra memoratur Gen 30, 3 et 1. par 1, 49
ubi Jobab filius Dofra de Dofra in Edom, id est Dumaca
retraxit dicitur. Perique auctoritas hunc esse Job, quem
vultis patristica speculum sacra Biblia specialiter libro no-
bis exhibent. Hic 34, 15, 17. Dumaca ac nomenclaturam
urbi Dofra videtur eandem. C. 63. 11. in omni virum de
Dofra tinctis sanguine vestitus venientem. per hunc
virum moicafa videtur Dofra Judam Machabeum qui
Dofra seu Dofram occupavit, ac ipse fenoga dicitur
4 mach 9, 28. prout primum dicitur. Sic etiam inter
paries nostri Christum servatorem intelligunt. Jeremias
48, 24. Siam Dofra, quam Moabitaram urbem nun-
cupat, eandem dicitur, ut et 49, 13 et 14. ubi vulgata
Dofra etiam Dofram nuncupat. Dem praefat. Amos 1, 12.
Dulcedo aliquid, num haec Dofra eadem ubi quae Dofra
Dofra, quae Moabitaram fuit, quod alibi in Geogr. Lib.
est ut apud Spargam urbs Edom seu Dumaca dicitur
verum, si i. f. f. f. qui in ea regione, quae postmodum Mo-
abitaram facta est, Dumaca partem, quae Dumaca
notus, in qua Sau habitavit, ab ipsis vocatur, collocant,
haud difficile est intelligere, utroque haec nomina eandem
urbem designari; quod si vero Dumaca magis ad austrum
removeret dicitur, prout a peris quoque sit, eas distincta
urbes dici oportet.

309

200 Sabana urbs septem vicibus ab Hezebon ver-
sus Septentrionem distans, tribus Ruben ad Hezebon Num
32, 38. et 49, 12. Vinea Sabanae ab hostibus Moabi-
tarum vastata significat Jeremias 48, 39. Eandem urbem
Sabanae, cataractae Rubeniticae Moabica post abductas
in captivitatem in Teqlathpharsan decem Tribus, 1 par 5, 26.
occupaverant per 48, 32. Eandem videtur esse ac Saban
Num 32, 3.

310.

310 Dibon urbs regni Lebon Regis Amorrhaeorum
cujus denique regionem Israelita occupaverunt. Num
42, 27, 28. Tribus Gad a Moysse assignatus Num 32, 30
propea Rubenitis eam tradit Josaphat 15, 9, 11. Sita fuisse
videtur in utroque tribus confinibus ad austrum torren-
tis Jazer et non procul a torrente Arnon, forta illi
ad orientem. videtur etiam eandem esse ac Dibon. Qui
ubi Israelita ex Aegypto profecti castra castris sunt
Num 30, 45. ubi haec dicit Propheta Jeremias 48, 34 et
Jeremias Moabitaram erat, cujus exivit peradit
Hic 15, 29. per 4, 18, 22. 2 Es 11, 15. memoratur
urbs Dibon Tribus Juda, at haec videtur eandem esse
ac Dabri seu Cariat-lepher in eadem tribu. Cui
Cariat-lepher.

311.

311 Bethania urbs ad Jordanem et ad occidentem
Hezebon, ubi Joannes baptizabat per 1, 28. Origenes
in per 1, 8. S. Joannes Chrysostomus hom 10 in c. 1. per
et Crisostomus Cradver. h. d. loco Bethania legitur
Bethabara, quae vox domus transitus interpretatur.

notantque oram fuisse, quas fraeilica duce ipse Jordanem
trajecere, et hanc communem hujus fluminis vadum esse
serunt.

312 ~~309~~

5to Medaba et Magaba urbs in ora meridionali non
procul ab Hesabon sita, Tribui Ruben tradita Jos 13, 10,
de ea etiam fit mentio Num 21, 30. Ammon
ita contra Davidem, cuius legatos Hanon eorum de
contumelia affecerat, pugnaturo ex mesopotamia, Syria
copias conduxerat, quae uenientes e regione hujus urbis
castra metati sunt i par 19, 517. Haja etale a Moabitibus
occupata fuit, cuius exitum praedicit Is 15, 2. Mach
9, 35, p. narratur quod cum eius ciues filij Jambri uiri
tris hujus potentis Joanni fratri Juda Machabaei ad Na
buthaer proficiscenti occurrisset, illum inuenerunt, quae
eodem postea Simon et Jonathan Joannis fratres ultra
etiam Jambri filios hujus uiri luce regionis clarissimi
filiam in domum suam sponsi deducendo inuenerunt
adorti occiderunt.

313

6to Hesabon urbs celebri et summissima, et Lehon
Regis Amorrhaeorum, qui Moabitae ex ea populatam
Regia, et capta ab fraeilicis Num 21, 26, Deut 1, 4, et 2, 11
Iam 2, 2, 10, 4, 40. Jos 11, 29. Jos 12, 5, 13, 21. Jos 11, 19
2, 2, 22. Jam uero alias urbes, sibi de populis Canaan
et Rubenita, hi eam obtinent atque restaurant, Num 32
2, 33. Jos 13, 12, 21. atamen ad Tribum Gad transisse
videtur Jos 21, 37. et i par 6, 41. ubi uideri urbes ex ea
dem tribu Lewis concessas recensentur.

Septimae Iudae et Dux fraeilicorum Regi Ammonitico
Hesabon uelut suam repulenti preleatorum anno
rum possessionem ostendit, Jos 11, 20. Achior dux Ammo
nitico sub Holoferae Nabuchodonosoris Imperatoris Babil
duae, eadem Babiloniam obsidere uolenti uideri egraeque
hebraeorum facinora omnes potentes in Hesabon eos
prostrata narrat Jos 11, 5, 20.

8to transactis trans Jordanem decem Tribus ciuitas
haec rursum in Moabitatum uelorum illius incolatum
quos sup. supra dictam, Lehon capulerat, posthabeat
transit, cuius uiderum praedictum Hajas C 15, 4, 10, 4, 19
et Peramias 48, 2, 34, 45. et 49, 3.

9to Jos 11, 4. Sponsus cuius Sulamitis sponsa sua con
parat, profertur ad portam ueluti Hesabon urbis popu
lissimae sibi, 2 Mach 12, p. sub nomine Cassian
eius fit mentio, quam Iudas Machabeus cepit, in
eaque innumerabiles fecit cades, adeo, ut in hujusmodi
sanguine radiorum duorum seu 300 passuum latum
dixit sanguine interfectorum fluere uideretur.

314

7mo Cadamothe urbs ad orientem Jordanis Arnon
e Regione Hesabon sita, una e stationibus Hebraeorum
ex Aegypto uenientium in deserto, unde Moyses nuptias
ad Lehon regem Hesabon misit, qui ab eo postulauit, ut
populum fraeilicum pacifice per ipsius terram transire
permitteret Deut 2, 26, Rubenitis assignatur Jos 13, 18
ubi Cadamothe nuncupatur; postea Leuith Merati filij
eam obtinent i par 6, 17.

315

8mo Haja et Haja urbs ad meridiem non procul
ab occidentali Lehon torrentis ripa. hi Lehon rex
Amorrhaeorum a Moysse super fugatusque fuit Num 21, 23
Deut 2, 32, 33. Jos 11, 14, 15. Tribui Ruben cessit
Jos 13, 18. ac dauidae Lewis i par 6, 17. ubi Haja nuncu
patur. etale Haja et Peramie a Moabitibus lamabatur
cui ipsi mala imminantur Is 15, 4. Jos 48, 21, 34.

316

9mo Haba et Heba urbs ad occidentem Haja posita
et non procul ab eisdem nominis monte, in qua
ascendere a Deo iussus est Moyses, ut ibi moreretur, Deut
32, 49, et 34. Tribui Ruben assignatur Jos 13, 38
etale Haja et Peramie ea populi dicitur Moabita, cui uer
tiam praenudant Is 15, 2. et 48, 1. Jos 48, 1, 22.

317. 10mo Abel latim, idem latim, et latim urbs sita in
plante seu campis in Moab e regione Jericho laaginta
padis seu sepalem miliaribus cum dimidia a Jordane ad pro-
cul a mont. Phogor. In Hebraei de montibus Phogor profeti
capra metati ad morati cum filiabus Moab fornicati sunt
atque ab illis in idolatriam adusti: ob id illos Deus manu
suam Levitarum duxa multavit, Num 25, 1, 2, 3 et 25, 49.
de latim ipse misit duos exploratores, qui terram et urbem
Jericho considerarent, Jos 2, 1. Ipsi ipse capis, mari ad for-
danam, ubi cum exercitu per res dies subterit, Jos 3, 1.
Mihcaas 6, 5, populo israelitico in memoriam celebrat bene-
ficia ipsi a Deo collata a latim usque Gulgala.

318. 11mo Ar Moabitarum metropolis sita ad fluvium
arnon, qui mediam indaravit, et ea sita mentis, Num 21, 13, 14
Deut 2, 9. Israelita prohibentur aduersus Moabitas pugnare,
unde indaravit reliquerunt, ibid v. 18, 19. Erostratarum ipse
et heremia minas ex parte est. Ios 15, 1. eam Ar Moab
ut, et 11, ut et Jeremias 48, 31. Ar-harajet, hinc Kiriatha
res occupans, quod hebraicum nomen vulgata nostra
per muros seu Muram cacti lateris, idem Muram
fictilem vocat.

Cum Reges israel, Iuda, et Dom ipse deurbatam om-
nem regionem, eam obsiderent, atque ad ultimas angu-
stias hacaet esset, Rex Moab inth confilio, primogeniti
suu sanguine dijs litare confituit, cuius rei indignitate
percussit aggressores, scilicet Bala obsidione recesserunt,
4 Reg 3, 25. ubi vulgata nostra illam muros fictiles vocat.

319. 12mo Beth-Phogor urbs Moabitarum ad septentrionem
arnon, ubi mox mari nigro immersit, posita
in qua solus Phogor celebratur; tribus Ruben tradita
Deut 4, 46. et Jos 15, 20.

320. 13mo Aledoth urbs Tribus Ruben aseritur Jos 15, 20.
Aledoth plantarum significat, unde urbs haec ipse nomine
dicitur, quod in plantis esset ad radices montis Balga
significat etiam loca fecunda et irrigua, sub qua signi-
ficacione dicitur ipse cis Jordanam perierit omnia
sinam montanum, et meridiam, atque camporum,
et Aledoth Jos 10, 40.

321. 14mo Beth-jesimoth ad austrum, 10 circiter miliaribus
a Jordane posita. Rubenis traditur Jos 15, 20. abale
Ezechielis a Moabitis occupatur, cuius ubi et aliarum ur-
bum Moab excidium praedicit. 25, 9.

322. 15mo Baalmaon et Baalmaon urbs Tribus Ruben,
Num 32, 38. et Jos 13, 17. Hanc rubenis cepit Eze-
chielis abale possidebant Moabita, cuius excidium pra-
dicat 25, 9.

323. 16mo Mathana locus ubi israelitae in deserto castra
habuerunt, inde in Nahaliel hinc in Bamoth perre-
xerunt Num 21, 18, 19. Eufabius locus Arnos Nahaliel,
et Mathana ultra Arnos ad orientem locat se milia-
ribus ab urbe Medaba.

324. 17mo Bamoth, Bamoth-Baal. Hebraei ex Ba-
moth profecti sunt ad valem, qua est in regione
Moab, Num 21, 20. Jos 15, 17. Bamoth-Baal vocatur,
atque Rubenitarum sit possessio. In agro Ita, quem in-
terluit arnon.

325. 18mo Adama una ex quatuor urpibus civitatibus igne
caelesti consumtis Gen 19, 14. et Deut 29, 23. reliquis trien-
talior ad meridiam Arnos ac forte ubi torrens ille Mari
mortuo immergitur, sita. coniectura est eam non om-
nino perisset, aut regionis illius accolas novam eundem
nomini urbem in orientali Maris mortui littora
et pene ad offa Arnos edificasse, quod juxta septua-
gta Sacrorum Bibliorum intellectuales Ios 15, v. ult.
praedicta destrucorum Moabitas, urbem Ar, et re-
liquas adama. vid sup hic c. i. 81, n. 14, 16, 17.

326. 19mo Nemra et Nemrim urbs locus mare mor-
tuum, et ad ejus orientem posita. hanc Libi dari po-
stulans Gavidia et Rubenite Num 32, 13, eoque traditur
ibid v. 36. ubi Beth-nemra dicitur, ut et Jos 13, 27.

